

Ψάχνουμε για σένα τη προσφορά ενέργειας που ταιριάζει καλύτερα στη χρήση που κάνεις..

Με την υποβολή του αιτήματός σου αποδέχεσαι την Πολιτική Προστασίας Δεδομένων και τους Όρους Χρήσης

ΜΕ ΑΠΟΨΗ

Πέμπτη, 13-Δεκ-2018 00:04

Μύθοι και αλήθειες για την "ειδική διαχείριση" επιχειρήσεων

f 75 tw in print share email document font-size

Του Αργύρη Αργυριάδη

Σε τούτη τη χώρα απάνια νομοθετούμε στο πλαίσιο ενός ώριμου σχεδιασμού. Πολλά σημαντικά νομοθετήματα εισάγονται ως "εκπρόθεσμες" τροπολογίες σε καταθεθέντα νομοσχέδια. Προϊόν της ανωτέρω ιδιότητας κοινοβουλευτικής μανιέρας αποτελεί και η "Διαδικασία της Ειδικής Διαχείρισης" που προβλέπεται στα άρθρα 68-77 του Ν. 4307/2014, καθόσον προστέθηκε ως "εκπρόθεσμη" τροπολογία στο νομοσχέδιο για την αμοιβαία αναγνώριση ποινικών (!) αποφάσεων. Το αποτέλεσμα είναι η νομοθετική αρτιότητα να υπολείπεται του αναμενόμενου, για έναν τόσο σημαντικό θεσμό.

Η ανωτέρω διαδικασία τα πρώτα δύο χρόνια εφαρμογής του νόμου δεν έτυχε ιδιαίτερης προτίμησης από τους ενδιαφερόμενους. Μετά το επιτυχές εγχείρημα της εκποίησης του ενεργητικού του ΔΟΛ ήρθε στο επίκεντρο και αποτελεί ένα από τα όπλα που ο νόμος παρέχει στους πιστωτές για την ανάκτηση των απαιτήσεών τους. Πόσο χρήσιμος, όμως, είναι ο ανωτέρω θεσμός στη "μάχη" για τον περιορισμό των "κόκκινων δανειών"; Σε ποιο βαθμό "οφέβεται" τα δικαιώματα του οφειλέτη και σε ποιόν βαθμό τα καταστρατηγεί; Τα δικαστήρια καθίστανται απλοί "τροχονομοί" σε μια εκκαθαριστική διαδικασία ή οφείλουν να αντιμετωπίζονται με κριτική προσέγγιση το συγκεκριμένο θεσμό;

Μύθος πρώτος: η διαδικασία ειδικής διαχείρισης στοχεύει στην αναδιάρθρωση των οφειλών του οφειλέτη. Αντιθέτως, ελάχιστα προσφέρει στον οφειλέτη. Μολονότι στην αιτιολογική έκθεση του νόμου γίνεται λόγος για "μία νέα αρχή" στην ουσία αποτελεί τον "ξοφνικό θάνατο" για πολλές εταιρίες, ιδίως εκείνες που στην ουσία είχαν μετατραπεί σε "ζόμπι".

Μύθος δεύτερος: η διαδικασία είναι "αυτοματοποιημένη" και πάντοτε προς όφελος των πιστωτών. Η αλήθεια είναι ότι τα πρώτα εγχειρήματα που στέφθηκαν με ιδιαίτερη επιτυχία είτε αφορούσαν επιχειρήσεις με σημαντικό πολιτικοοικονομικό ενδιαφέρον (περίπτωση ΔΟΛ) είτε εντοπίζονται σε κλάδους με σημαντική αγοραστική ζήτηση (πχ τουρισμός). Μια γενίκευση του φαινομένου - όπως παρατηρείται το τελευταίο χρονικό διάστημα - οφείλει να λάβει υπόψη της τα ζητήματα χρηματοδότησης που απαιτούνται κατά τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης για να συνεχιστεί η λειτουργία της η επιχείρηση, τους τυχόν "φορολογικούς σκελετούς" που θα κληθεί να αντιμετωπίσει ο ειδικός διαχειριστής και τη συνήθη γραφειοκρατία στο ζήτημα της διατήρησης και μεταβίβασης αδειών, σε συγκεκριμένους επιχειρηματικούς τομείς.

Αλήθεια πρώτη: η διαδικασία της ειδικής διαχείρισης "λύνει" τα χέρια των δανειστών μιας επιχείρησης, καθόσον μέσα σε χρονικό διάστημα 12 μηνών προβλέπεται η μεταβίβαση του ενεργητικού της οφειλέτιδας εταιρίας μέσω δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού, η διατήρηση της επιχείρησης εν λειτουργία, ενώ η υπαγωγή στη διαδικασία δεν αποτελεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας συμβάσεων ή ανάκλησης αδειών (ασχέτως εάν η αντιπαράθεση με σχετικές δημόσιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, καθόσον δεν έχουν προηγουμένη εμπειρία στην εφαρμογή του συγκεκριμένου νομικού καθεστώτος).

Θέλεις να γνωρίσεις τους experts της αγοράς;

Αλήθεια δεύτερη: Η μεγάλη διαφορά του θεσμού της ειδικής διαχείρισης σε σχέση με άλλους τρόπους ικανοποίησης της απαίτησης ενός πιστωτή είναι ότι δεν προϋποθέτει τη δικαστική διάγνωση των απαιτήσεων των δανειστών. Συνεπώς μπορούν οι τελευταίοι στην ουσία να "αποξενώσουν" την επιχείρηση από τους φυσικούς φορείς της (μετόχους κλπ) και αντίστοιχα οι τελευταίοι να χάσουν την περιουσία τους, δίχως να έχει προηγηθεί κάποια δικαστική απόφαση για το βέβαιο και εκκαθαρισμένο της απαίτησης των επισπευδόντων τη διαδικασία δανειστών. Όταν μάλιστα επιχειρείται η υπαγωγή στη εν λόγω διαδικασία βάσει οικονομικών στοιχείων που απέχουν 4 ή 5 έτη από τον χρόνο συζήτησης της υπόθεσης τίθεται ζήτημα ουσιαστικής ανασφάλειας δικαίου και ζωτικής καταστράτηγησης των δικαιωμάτων του οφειλέτη.

Εν κατακλείδι οι Έλληνες Δικαστές καλούνται για άλλη μια φορά να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να βρουν τη "χρυσή τομή" στις υποθέσεις που θα χειριστούν. Πράγματι, στον βαθμό που στην αίτηση υπαγωγής υποχρεωτικά περιλαμβάνεται ένας τουλάχιστον χρηματοδοτικός φορέας που εκπροσωπεί το 40% των απαιτήσεων δεν πρέπει να λησμονείται ότι οι Τράπεζες ως χρηματοδοτικοί οργανισμοί ασκούν αποφασιστική επίδραση στην ανάπτυξη και τη λειτουργία μιας επιχείρησης, έτσι ώστε η άσκηση του χρηματοδοτικού έργου αυτών να συνεπάγεται αυξημένη ευθύνη και μέριμνα για τα συμφέροντα της χρηματοδοτούμενης οικονομικής μονάδας. Η ενάσκηση συνεπώς των δικαιωμάτων τους έναντι των πιστώσεων - πελατών τους θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές της καλής πίστωσης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών (ΑΚ 178, 200, 288), οι οποίες επιβάλλουν - λόγω και της φύσεως της πιστωτικής σχέσεως, ως διαρκούς ενοχικής σχέσης ιδιαίτερης εμπιστοσύνης μεταξύ των συμβαλλομένων μερών - την υποχρέωση πίστης και προστασίας εν γένει των συμφερόντων των πελατών της, έτσι ώστε να αποφεύγεται κάθε υπέρμετρα επαχθής συνέπεια, ικανή να επιφέρει βλάβη σ' αυτούς (πιστώτους). Στο ανωτέρω πλαίσιο οφείλουν να ελέγχουν με μεγαλύτερη ενδελέχεια τις δηλώσεις που τους παρουσιάζονται από τους ορκωτούς λογιστές - συνεργάτες των τραπεζών (εάν γίνονται με επιφύλαξη ή όχι, εάν στηρίζονται σε πρόσφατα οικονομικά στοιχεία ή όχι) και ιδίως να εμβασθύνουν στην πιθανή καταχρηστική άσκηση ή μη ενός τέτοιου δικαιώματος. Για παράδειγμα είναι εύλογο και προτιμητέο να ακολουθηθεί η διαδικασία της ειδικής διαχείρισης όταν μια επιχείρηση έχει σημαντικά άυλα περιουσιακά στοιχεία (περιουσιακά δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα, περιβαλλοντικές άδειες κλπ) και η πώληση ως ενιαίο σύνολο θα προσδώσει προστιθέμενη αξία και εντελής παράδοση να επιλέξει αυτή τη διαδικασία όταν εντέλει θα έχουμε έναν απλό δημόσιο πλειστηριασμό ακινήτων μιας κατασκευαστικής εταιρίας. Εάν η τράπεζα εντέλει επέλεξε στη δεύτερη περίπτωση την οδό της ειδικής διαχείρισης για να αποφύγει την προηγούμενη δικαστική διάγνωση της οφειλής της, μια τέτοια αίτηση πρέπει προδήλως να απορρίπτεται ως καταχρηστική από τα ελληνικά δικαστήρια. Στο ίδιο πλαίσιο οφείλουν - μολονότι δεν προβλέπεται ρητά στο νόμο αλλά με ενάργεια προκύπτει από την τελολογική ερμηνεία του - να εξετάζουν εάν πράγματι ο προτεινόμενος ειδικός διαχειριστής έχει την ικανότητα να λειτουργήσει την επιχείρηση μέχρι το δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό. Ειδάρως θα παρατηρηθεί το παράδοξο να τίθεται σε πλειστηριασμό ένα "κουφάρι" που δεν θα προκαλεί αγοραστικό ενδιαφέρον και μόλις συμπληρωθεί η δωδεκάμηνη προθεσμία της ειδικής διαχείρισης, η επιχείρηση αναγκαστικά θα πτωχύνει. Με αυτόν τον τρόπο χάνουν αμφότεροι. Τόσο οι δανειστές όσο και οι οφειλέτες...

* Ο κ. Αργύρης Αργυριάδης είναι Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγου - Διαπιστευμένος Διαμεσολαβητής & Διαχειριστής Αφερεγγυότητας

www.alf.gr

YOUR SITE GOT 100% UPTIME?

100% GREEN SERVERS
MOCHAHOST